

Слава Вялікаму Кастрычніку!

Слаўся, Айчына ты наша свабодная!

ВЫДААННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА
ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ
СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 85 (570)

Лістапад 1961 г.

Год выдання 7-ы

Слова ад душы

Шосты раз сустракаю я на Радзіме свята Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. А здаецца, зусім нядаўна аргенцінскі параход «Сальта» прыстаў да берагоў Адэсы, якая сустракала землякоў з далёкіх заакеянскіх краін. Мне яшчэ чуюцца гарачыя словы мітынга, песні, гукі аркестраў.

Хутка бягуць гады. Але жыццё мае тут, на Радзіме, такое поўнае і шчаслівае, што няма калі сумаваць па іх, тым больш што кожны год нясе з сабой новыя радасці, новыя поспехі.

Я бачу, як расце мая любімая Радзіма, як мацнее і прыгажэе яна. Вось дала ток атамная электрастанцыя, выведзены на арбіту першы штучны спадарожнік Зямлі, і нарэшце — савецкі чалавек у космасе! Ды ці можна, жывучы ў такой краіне, не адчуваць імклівага бегу часу, зашыцца ў сваю нару, не аддаваць усе сілы будаўніцтву новага грамадства?

Хоць я не будую ні атамных электрастанцый, ні касмічныя караблі, я з гордасцю кажу: і мая часцінка ёсць у дасягненнях вялікай Савецкай краіны, як ёсць у іх часцінка працы кожнага савецкага чалавека, які сумленна выконвае свой абавязак перад Радзімай.

У гэтым годзе Кастрычніцкія свята для нас асаблівыя. Якраз перад імі ў Крамлі сабраліся лепшыя сыны нашага народа, каб азначыць Радзіме светлыя шляхі да камунізма. Новая Праграма партыі абмяркоўваецца на ўсіх фабрыках і заводах, у калгасах і саўгасах, ва ўсіх куточках нашай Радзімы. Савецкі народ бязмежна верыць Камуністычнай партыі, бо ведае, што яе словы не разыходзяцца са справамі. І калі сёння Злучаныя Штаты Амерыкі яшчэ сім-тым могуць пахваляцца перад намі (бо эксплуатавалі іншыя народы і нажывалі багацце на кровапралітных войнах, спусташаўшых нашу зямлю), то ў хуткім часе ім прыдзецца падабраць хвост і апусціць вушы. Наша краіна крочыць да камунізма.

Мне хацелася б перад святам павіншаваць маіх сяброў і добрых таварышаў, якія засталіся ў Аргенціне: Васіля ВІННІЧЭНКУ, Васіля СЕНЧЫНУ, Гаўрылу СВІБОВІЧА, Васіля ГАРДЗЕЙЧУКА, Аляксея ГУРЫНА, Грыгорыя СЕНЧУКА. Віншую вас, сябры, з 44-й гадавінай Кастрычніка і жадаю вялікіх поспехаў у жыцці!

Я, таварышы, жыву са сваёй сям'ёй добра і шчасліва. У нас вялікая радасць: нядаўна нарадзіўся сын. Назвалі мы яго Андрэем. Радасна думаць, што яго свядомае жыццё пачнецца на парозе камунізма, што не трэба клапаціцца аб яго лёсе. Перад ім адкрыты ўсе дарогі.

Старэйшая дачка Юля вучыцца на другім курсе політэхнічнага тэхнікума, атрымлівае дзяржаўную стыпендыю. Каця ходзіць у трэці клас пачатковай школы. Сёлета яна паступіла ў музычную школу па класу фартэпіяна.

У бліжэйшы час купім для яе інструмент. Збіраўся я яшчэ купіць тэлевізар, ды жонка адгаварыла: дзяцей ад тэлевізара вечарамі не адцягне, а ім урокі трэба рабіць. Лепш, кажа, будзем хадзіць у кіно, кінатэатр жа ў нас па суседству.

Дарагія таварышы і сябры ў Аргенціне! Я магу вам ад усёй душы сказаць: я шчаслівы на Радзіме і ніколі не хацеў бы вярнуцца к горкаму эмігранцкаму хлебу. Я ведаю, за мяжою ёсць людзі, якія паклёпнічаюць на савецкую рэчаіснасць. Не верце гэтым балбатунам. Нішто не затрымае рух нашай Радзімы наперад, у Савецкім Саюзе камуністычнае грамадства будзе!

Віктар ПАУЛІК,
сталяр мэблевай фабрыкі,
рээмігрант з Аргенціны.

г. Маладзечна.

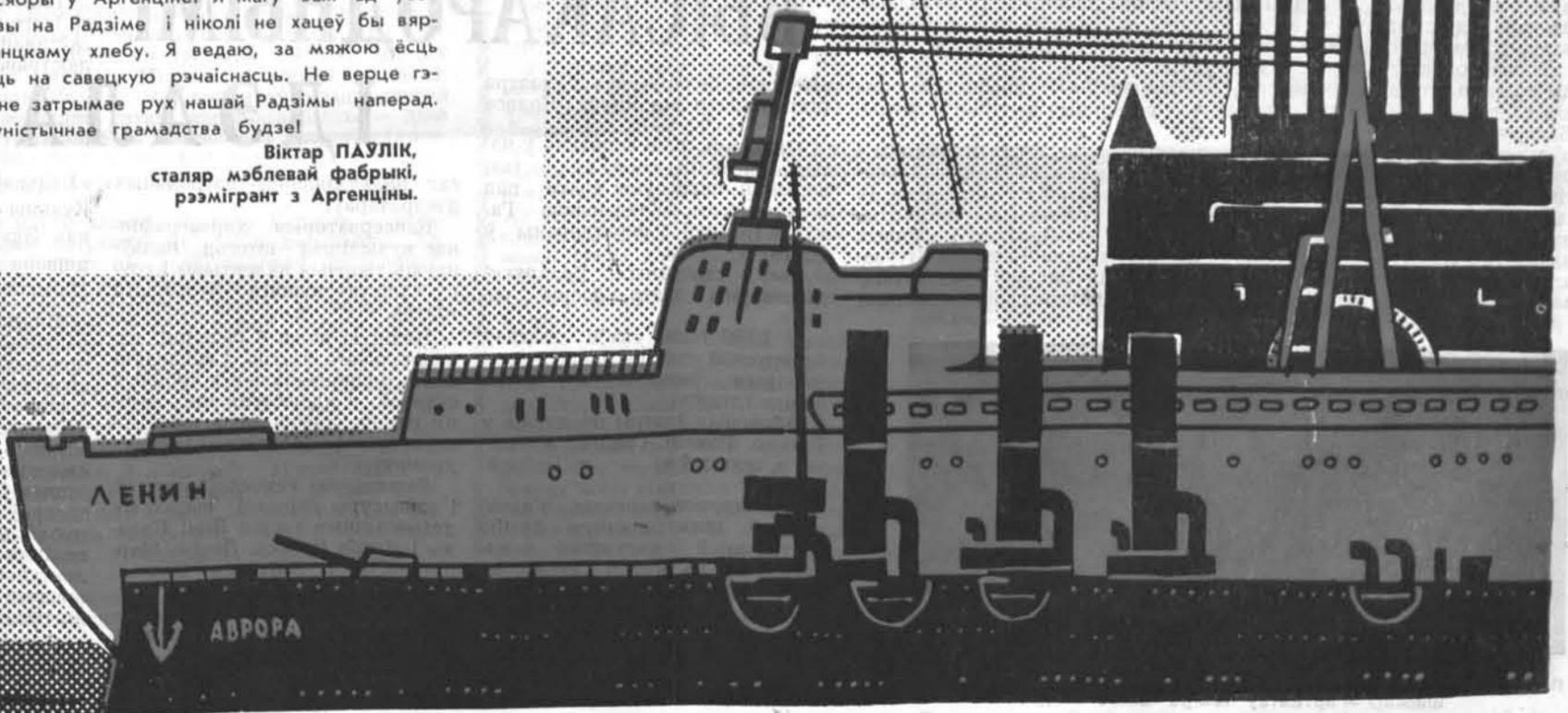

Са святам, дарагія землякі!

ДАРАГІЯ ЗЕМЛЯКІ,
БРАТЫ І СЕСТРЫ
НАШЫ!

САРДЭЧНА ВІНШУ-
ЕМ ВАС З 44-Й ГАДАВІ-
НАЙ ВЯЛІКАЙ КАСТ-
РЫЧНІЦКАЙ САЦЫЯ-
ЛІСТЫЧНАЙ РЭВАЛЮ-
ЦЫІ. ЖАДАЕМ ДОБРА-
ГА ЗДАРОУЯ І ЗДЗЯЙ-
СНЕННЯ УСІХ ВАШЫХ
ЗАПАВЕТНЫХ МАРАУ.

Беларуская секцыя Ка-
мітэта за вяртанне на
Радзіму і развіццё
культурных сувязей з
суаічыннікамі, редак-
цыя газеты «Голас Ра-
дзімы».

Праграмы КПСС можна параўнаць з трохступеньчатай ракетай. Першая ступень вырвала нашу краіну з капіталістычнага свету, другая — узяла яе да сацыялізма, а трэцяя — заклікана вывесці на арбіту камунізма.

(М. С. ХРУШЧОУ).

ВЕСТКИ З РОДНЫХ МЯСЦІН

● На ўскаіне пасёлкаў фруктаў і гародніны торфапрадпрыемства «40 год БССР» Лідскага раёна выраб новы завод па выпуску паўбрыкета. У год гэта прадпрыемства будзе выпускаць 30 тысяч тон тарфянога брыкета.

● Недалёка ад горада Мазыра на рэчцы Прыпяць узводзіцца самы буйны ў Беларусі рачны порт Пхоў. Адсюль грузы пойдучы ў раёны рэспублікі, у Прыбалтыку і ў паўночна-заходнія вобласці краіны. Новы порт будзе ўведзены ў эксплуатацыю ў будучым годзе.

● У вёсцы «Залесе» Смагонскага раёна Гродзенскай вобласці адкрыўся дзіцячы сад. Гэта васьмая дзіцячая ўстанова ў раёне.

● На Магілёўскім металургічным заводзе пачаў працаваць першы ў рэспубліцы буйны ацынкавалны цэх. Ён будзе вырабляць у суткі тысячы квадратных метраў ацынкаваных дахавых матэрыялаў.

● На маслазаводзе гарадскога пасёлка Крупкі пущана ў эксплуатацыю паточная лінія па вырабу масла. Гэта дазволіла механізаваць усе вытворчыя працэсы, павялічыць выраб масла ў два разы і павысіць якасць прадукцыі.

● Завод па перапрацоў-

ўзводзіцца ў саўгасе «Свабода» Старобінскага раёна. Тут будучы працаваць кансервавы, вінаробчы і іншыя цэхі.

● У пасёлку полацкіх нафтабудаўнікоў 48 сем'яў рабочых справілі наваселле ў добраўпарадкаваных кватэрах. Хутка жыхары пасёлка атрымаюць яшчэ чатыры 32-кватэрныя і адзін 165-кватэрны дамы. У трэцім годзе сямігодкі тут будзе здадзена ў эксплуатацыю 16 тысяч квадратных метраў жыллой плошчы.

● На Мінскім электратэхнічным заводзе сканструяваны першы ў Савецкім Саюзе канвеер для зборкі трансфарматараў. Яго прымяненне дазволіла на 20 працэнтаў павялічыць выпуск прадукцыі.

● У Гродна на вуліцы Чапаева ідзе будаўніцтва новай школы на 920 месц. У гэтым навучальным годзе ў вобласці здадзена сто новых школьных будынкаў.

● Усё больш і больш вёсак атрымліваюць электрычную энергію ад Васілевіцкай электрастанцыі. Нядаўна яе электрычным токам асвятляўся гарадскі пасёлак Капаткевічы Гомельскай вобласці.

КОРАТКА

□ З галоўнага канвеера Горкаўскага завода сыйшла машына «ГАЗ-51» з заводскім нумарам два мільёны.

□ Кацёл-велікан вышыней з 13-павярховы дом і вагой каля 5 тысяч тон зманцэвалі будаўнікі Зміеўскай-Камсамольскай ДРЭС.

□ Здадзены ў эксплуатацыю масты: цераз Енісей — у Краснаярску, цераз Урал — ва Уральску, цераз раку Волагду — у Волагдзе.

□ Кузнеціцкі стальявар Герой Сацыялістычнай Працы М. В. Буркацін адзначыў своеасаблівы юбілей. Ён зварыў за сваё жыццё 3 мільёны тон сталі.

□ Дзяржаўны флаг СССР узвіўся над станцыяй «Паўночны полюс-10», створанай у высокіх шыроты з дапамогай атамахода «Ленін».

□ Завершаны асноўныя работы па мантажу радыёрэлейнай лініі Масква — Смаленск — Мінск. Вядуча прабныя перадачы праграм цэнтральнага тэлебачання.

АКРЫЛЕНЫ

Гаротным было жыццё беларусаў у далёкі дарэвалюцыйны час. Невясёлыя думкі і цяжкія турботы народа выліваліся часта ў сумныя песні. У іх адчуваўся і няздзействены мары аб шчасці, і душэўны боль, а бывала, роспач і безнадзейнасць. Наша родная зямелька заўсёды крынічала багаццем мастацкіх талентаў. І ў даўнія часы Беларусь славілася артыстамі і музыкантамі, спеванамі і танцорамі. Але многія з іх марна загінулі, як кветкі без сонца. Лёс іх быў незайздросны ва ўмовах рэжыму сацыяльнага і нацыянальнага прыгнёту, царска-памешчыцкага самаўладства, панавання паліцэйскага бізуна...

Вялікі Ленін, Камуністычная партыя і Савецкая ўлада адкрылі перад беларусамі шырокую, ясназорную дарогу да светлага жыцця і сапраўднага шчасця. Расквітнелі народныя таленты, самабытная мастацкая творчасць, нацыянальная культура.

Нарадзіўся прафесіянальны тэатр, першыя цагліны ў будынак якога былі яшчэ раней закладзены Ігнатам Буйніцкім і іншымі дзеячамі нацыянальнага дэмакратычнага мастацтва. Іх натхняла перадавое мастацтва рускага, украінскага і іншых народаў нашай Радзімы. Неўзабаве пасля Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі

бы створаны першы беларускі драматычны тэатр (цяпер акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы). Сталіца нашай Радзімы Масква сваімі лепшымі творчымі сіламі дапамагла выхаванню маладых студыяў, якія ў 1926 годзе склалі калектывы ў бліжэйшыя гады іх стане яшчэ больш.

У Тэатральна-мастацкім інстытуце беларуская моладзь авалодвае сцэнічнай культурай, асновамі майстэрства на акцёрскім і рэжысёрскім факультэтах, на аддзяленні тэатральных дэкаратараў.

Кансерваторыя, харэаграфічнае вучылішча штогод папаяняюць творчыя калектывы і групу салістаў нашага музычнага тэатра.

Вялікую ролю ў развіцці нацыянальнага тэатра, умацаванні яго інтэрнацыянальных творчых сувязей, у адлюстраванні жыцця народа адыграла беларуская класічная і асабліва сучасная драматургія.

Выхаванню нашых артыстаў і рэжысуры спрыялі выдатныя драматычныя творы Янкі Купалы і Якуба Коласа, Дуніна-Марцінкевіча і Змітрака Вядулі. «Паўлінка», «Раскіданае гняздо», «У пушчах Палесся», «Салавей» і іншыя п'есы і інсцэніроўкі сталі нацыянальнай класікай. Гэтыя творы атрымалі шырокае прызнанне не толькі ў

нашай рэспубліцы, але і ў гледачоў усіх савецкіх рэспублік і за рубяжом.

У скарб сацыялістычнага мастацтва Савецкай Беларусі ўвайшлі спектаклі, якія створаны па п'есах Еўсцігнея Міровіча («Машэка», «Кастусь Каліноўскі»), Міхася Чарота («На Кушале»),

Тыповыя рысы жыцця народа і яго барацьбы супраць ворагаў знайшлі сваё глыбокае адлюстраванне ў спектаклях

Узыходзіць сонца камунізма

Ленінская ідэя суцэльнай электрыфікацыі — стрыжань усёй праграмы будаўніцтва эканомікі камунізма.
М. С. ХРУШЧОУ.

У 1980 ГОДЗЕ
Гадавая выпрацоўка электраэнергіі павінна ў дзевяць-дзесяць разоў перавысіць узровень 1960 года.

Наша краіна будзе вырабляць электраэнергію ў паўтара-два разы больш, чым вырабляе зараз ва ўсіх астатніх краінах свету, разам узятых. Гэта ў васьмідзесяць разоў павялічыць электраўзброенасць працы ў прамысловасці.

ЗА ДВАЦЦАЦЬ ГОД ТРЭБА ПАБУДАВАЦЬ

— 180 магутных гідрэлектрастанцый;

— Каля 200 раённых цэлавых электрастанцый магутнасцю да трох мільёнаў кілаваткожная;

У ІХ ЛІКУ БУДУЦЬ УЗБЕДЗЕНЫ:

Ва **Усходняй Сібіры** — апрача Брацкай і Краснаярскай ГЭС, будаўніцтва якіх ужо вядзецца, Саянскай, Усць-Ілімскай, Багучанскай, Енісейскай, Асінаўскай, а таксама Ніжне-Тунгускай гідрэлектрастанцыі. Магутнасць кожнай з іх перавысіць 4 мільёны кілават.

Дзве групы высокакапамачных звышмагутных цэлавых электрастанцый: у раёне Краснаярска — Ітацка-Багатольскай і ў раёне Канск-Тайшэт-Ірша-Барадзінскай.

У **Сярэдняй Азіі** — буйныя гідрэлектрастанцыі, якія маюць комплекснае значэнне як для развіцця электрыфікацыі, так і для ірыгацыі. Сярод іх — Нурэцкая і Рагунская на рацэ Вахш, Тактагульскай і Тагузтароўскай на рацэ Нарын.

У **Паволжжы** — збудаваннем Саратаўскай, Ніжне-Волжскай, Чэбаксарскай ГЭС і іншых электрастанцый на Каме будзе завершаны Волжска-Камскі каскад электрастанцый. Рад магутных цэлавых электрастанцый з'явіцца ў раёне Саратава, Сталінграда.

У **Заходняй Сібіры** — Ніжне-Обская ГЭС магутнасцю да шасці мільёнаў кілават. Яе энергія ўвельнецца ў адзіную энергасістэму еўрапейскай часткі краіны.

ПОЦІСК РУК ДВУХ МОРАЎ

«На Дняпры — даўдзецца збудавань шостую станцыю — Канеўскую ГЭС, рэканструяваць раку Прыпяць і праз сістэму каналаў і раку Нёман злучыць Чорнае мора з Балтыйскім».

(Са справаздачнага даклада М. С. ХРУШЧОВА на XXII з'ездзе КПСС).

Перада мной тоненькі сіні сшытак — праект злучэння Чорнага і Балтыйскага мораў. Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў, расказаўшы аб гэтым праекце, дадаў: «Вось якія велічныя планы распрацоўвае ленінская партыя!».

Зараз, гартаючы падрыхтаванае спецыялістамі эканамічнае абгрунтаванне гэтага плана, учытваючыся ў скупыя лічбы разлікаў і стараючыся прасачыць за смелай творчай думкай інжынераў, я міжволі думаю, што ні ў якой іншай краіне і ні ў які іншы час не магла з'явіцца задума, падобная гэтай. І не толькі таму, што на пракладку найкарацейшага шляху паміж незамярзаючым балтыйскім портам Клайпеды і вусцем Дняпра спатрэбіцца велізарныя матэрыяльныя затраты, найскладанейшая будаўнічая тэхніка. Але і таму, што сама ідэя гэтага плана — развіццё адзінага транспартнага шляху, які мае вялізнае значэнне для Украіны, Беларусі, Расіі, Літвы і злучыць СССР з краінамі сацыялістычнага лагера, — магла стаць рэальнай толькі з ажыццяўленнем і перамогай камуністычных ідэй.

Інжынер З. А. Шашкоў паказвае на карце будучую трасу: ад Херсона па Дняпру праз Прыпяць і Нёман — да Клайпеды. 2.430 кіламетраў, у тры разы карацей за дарогу праз Атлантыку!

Зараз яшчэ не ўсе гэтыя рэкі суднаходныя, і таму намачаецца пабудавань на іх 26 шлюзаў, некалькі гідрэлектрастанцый на Нёмане і Канеўскую на Дняпры, пашырыць і выпраміць рэчышча Прыпяці, пракапаць паміж прытокамі Прыпяці Ясельдай і прытокам Нёмана Шчарай 70-кіламетровы Дняпра-Нёманскі канал, паглыбіць трасу ў Курскім праліве да Клайпеды.

На ўсёй працягласці гэтага шляху глыбіня будзе дасягаць некалькіх метраў.

Восем-дзесяць месяцаў у годзе можна будзе транспартаваць на Балтыку вугаль Данбаса, жалезныя і марганцавыя руды Крыварожжа, збожжа, чорныя металы, азотныя ўгнаенні. А на сустрэч ім — лес і апатыты, будаўнічыя матэрыялы і хімічную сыравіну. З Запарожжа або з Днепрапятроўска да самай Клайпеды або порта Шчэцін пойдучы у трумах грузы. З'явіцца найкарацейшая водная дарога паміж балтыйскімі краінамі і Бліжнім Усходам.

Але не толькі ў гэтым значэнне будучага шляху. Новыя каналы і гідравузлы з'явіцца водапрыёмнікамі пры асушэнні забалочаных сельскагаспадарчых зямель, у першую чаргу — у беларускім Палессі. Нёманскі каскад з шасці гідравузлоў забяспечыць меліярацыю зямель у Літве і Калінінскай вобласці; два мільярды кілават-гадзін энергіі будучы вырабляць электрастанцыі.

Відаць, ужо вельмі хутка пачнуцца разведкі на гэтай трасе, ужо ў недалёкім будучым адбудзецца поціск рук двух мораў.

А. МЕНДЗЯЛЕЕУ.

Пісьменнік Іван Шамякін сярод удзельнікаў спектакля «Не верце цішыні» — артыстаў Тэатра юнага глядача.

ВЫСАКАРОДНЫМІ ІДЭАЛАМІ

Другога беларускага тэатра (цяпер тэатр імя Якуба Коласа ў Віцебску). Шырокую папулярнасць у народзе, асабліва сярод сялянства, атрымаў перасоўны тэатр пад кіраўніцтвам Уладзіслава Галубка (пазней ператвораны ў БДТз).

Быў створаны Беларускі дзяржаўны тэатр оперы і балета.

У 1956 годзе сям'я тэатраў беларускай сталіцы папоўнілася маладым калектывам Тэатра юнага глядача. Абласныя тэатры працуюць у Брэсце, Гомелі, Гродна, Магілёве, а перасоўны — у Вабруйску.

Вялікую ролю ў развіцці нацыянальнага тэатра, умацаванні яго інтэрнацыянальных творчых сувязей, у адлюстраванні жыцця народа адыграла беларуская класічная і асабліва сучасная драматургія.

Выхаванню нашых артыстаў і рэжысуры спрыялі выдатныя драматычныя творы Янкі Купалы і Якуба Коласа, Дуніна-Марцінкевіча і Змітрака Вядулі. «Паўлінка», «Раскіданае гняздо», «У пушчах Палесся», «Салавей» і іншыя п'есы і інсцэніроўкі сталі нацыянальнай класікай. Гэтыя творы атрымалі шырокае прызнанне не толькі ў

«Бацькаўшчына» і «Ірынка», Кузьмы Чорнага, «Пагібель воўка» Эдуарда Самуйленка, «Кадзярына Жарнасек» Міхася Клімковіча і інш.

Вялікі ўклад у станаўленне і развіццё беларускай савецкай драматургіі і нацыянальнага сцэнічнага мастацтва зрабіў Кандрат Крапіва. Яго п'есы «Канец дружбы», «Партызаны», «Плюць жаваранкі», «Хто смеецца апошні», «З народам» і іншыя ў пастаноўцы беларускага тэатра і тэатраў іншых рэспублік раскрылі перад глядачом велічныя працэсы ідэйна-інтэлектуальнага росту беларусаў у працэсе сацыялістычнага будаўніцтва.

Сцверджанню высакародных ідэалаў сацыялістычнага гуманізму (Заканчэнне на 4-й стар.)

НА ВАЧАХ

ГЭТАЯ дзяўчына працуе ў эксперыментальным цэху адной са швейных фабрык Маладзечна. Работа цікавая, зарабляе яна нядрэнна (80—90 рублёў у месяц), вучыцца ў восьмым класе вярчэ-

няй школы, рыхтуецца да паступлення ў тэхнікум або інстытут, ходзіць з сяброўкамі ў кіно і на вечарынкi, а ў час водпуску ездзіць у турыстычны падарожжы па пуцёўках фабрыкі. Адным словам, калі размаўляеш з Сабінай Сівай, адчуваецца, што жыццё яе запоўнена да краёў самымі цікавымі разнастайнымі справамі.

— А зараз на фабрыцы асабліва ажыўлена і радасна, як заўсёды бывае напярэдадні вялікіх свят, — расказвае Сабіна. — Хочацца сустраць Кастрычнік новымі поспехамі, новымі песнямі. Я заўсёды любіла Кастрычнік, яшчэ з далёкага дзяцінства, калі ўсе мы, рускія эмігранты ў Буэнас-Айрэсе, збіраліся разам для святкавання. Бывала, што прыходзіла да 25 тысяч чалавек. Хто-небудзь з кіраўнікоў клуба Максіма Горкага рабіў даклад, а потым пачынаўся вялікі канцэрт. А як мы зайздросцілі тым, хто ад'язджаў на Радзіму! Праводзіць кожнага прыходзілі сотні. А ў 1956 годзе і мы трапілі ў лік шчаслівых. На параходзе «Сальта» мы адплылі ад аргенцінскіх берагоў.

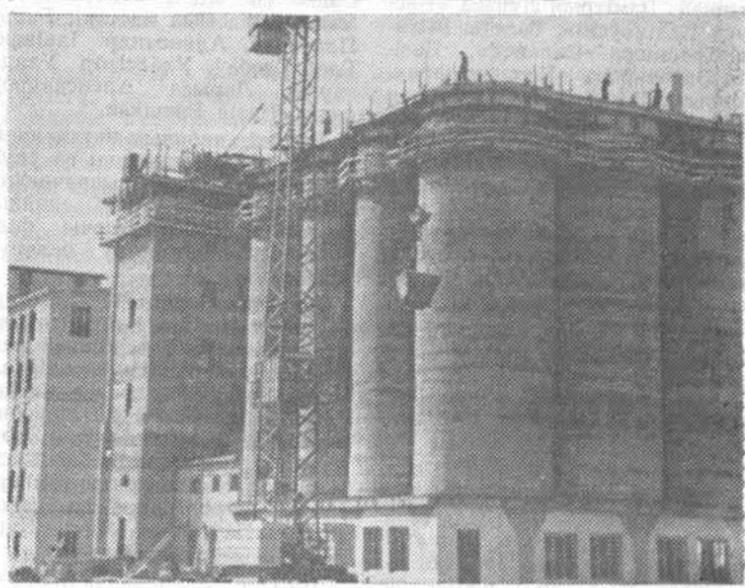
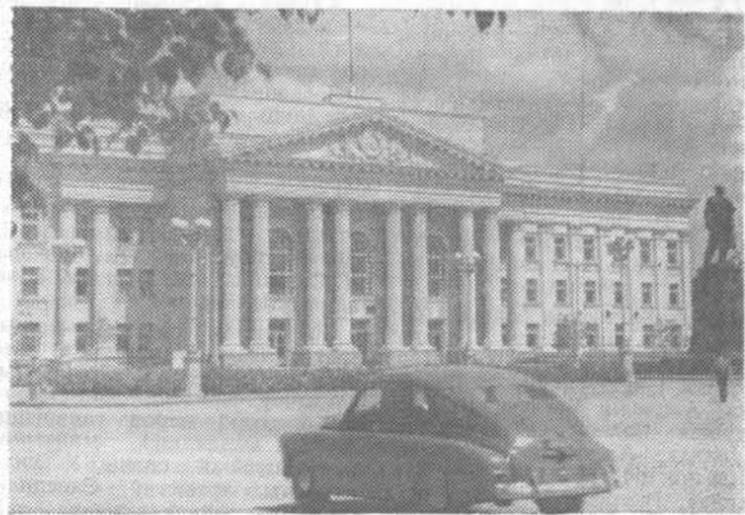
На родную зямлю Сабіна прыехала разам са сваімі блізкімі: маці Надзеяй Мікалаеўнай і братамі Балеславам і Уладзімірам. Спачатку жылі ў родным Валожыне, а хутка пераехалі ў Маладзечна, дзе сям'я атрымала кватэру па вуліцы Чкалава. Браты ўладкаваліся на работу: Балеслаў — слесарам-рамонтнікам, а Уладзімір — на жалезабетонны завод. Калі браты ажаніліся, швейная фабрыка дала Сабіне з маці асобны пакой.

Цяпер Надзея Мікалаеўна дапамагае нявесткам няньчыць унукаў — Ваню, Віцю і Ігара.

— У Маладзечна мы жывём пяць год, — гаворыць Надзея Мікалаеўна. — Маём не толькі ўсё неабходнае, але і звыш таго: радыёпрыёмнік, дываны, гардзіны на вокны. У Аргенціне мы не маглі нажыць гэтага за 19 год. Тут мае дзеці ні разу не змянілі работы, а там за гэты час яны памяншалі б яе ўжо дзесяць разоў.

Я вам шчыра скажу: у Савецкім Саюзе таму дрэнна, хто ў Аргенціне меў свой магазін ці фабрыку і прывык, каб на яго другія працавалі. А тут яму прыходзіцца самому стаяць ля станка. А рабочы чалавек адразу знаходзіць у Краіне Саветаў свой дом.

С. КЛІМКОВІЧ.

Рээмігранты, якія выступаюць на гэтай старонцы нашай газеты, жывуць у горадзе з прыгожай мілагучнай назвай — Маладзечна. І хоць назва гэта вельмі старая, толькі зараз яна па-сапраўднаму адпавядае рэчаіснасці. Горад прыгажэ і маладзечна на вачах. Зусім нядаўна, здаецца, друкавала наша газета нарыс Ул. Варно «Мы жывём у Маладзечна», а колькі новага адбылося ў горадзе за гэты час!

Маладзечна звініць маладымі галасамі. Каля 3 000 студэнтаў вучыцца ў яго політэхнічным тэхнікуме (ЗДЫМАК № 1), толькі што пабудаваным кааператыўным тэхнікуме, музычным і будаўнічым вучылішчах.

У горадзе маецца звыш 30 розных прамысловых прадпрыемстваў. Гордасцю маладзечанцаў з'яўляецца станкабудаўнічы завод. Яго станкі ідуць на экспарт — у краіны народнай дэмакратыі, у Італію і Францыю. Зараз для яго ўзводзіцца новы будынак. Значна расшыраецца фабрыка музычных інструментаў. Заканчваецца будаўніцтва буйнага мукамольнага камбіната (ЗДЫМАК № 2). Вакол яго расце жылы гарадок для рабочых.

А вось зусім новая трохпавярховая школа № 6 (ЗДЫМАК № 4). У яе класах і калідорах прыемна пахне свежымі фарбамі. Школа гэта не зусім звычайная: у ёй з другога класа ўводзіцца англійская мова, а ў старэйшых класах большасць прадметаў выкладаецца па-англійску. Між іншым, нядаўна ў школу паступілі два новыя вучні: Каця і Сяргей Вараўкі. Сям'я Вараўкаў вярнулася са Злучаных Штатаў Амерыкі, атрымала кватэру з трох пакояў у новым доме па вуліцы Льва Талстога.

З кожным днём растуць у Маладзечна новыя жыллыя дамы. Яны ўзнікаюць на праспекце Леніна, на вуліцах Рэвалюцыйнай, Талстога, Савецкай і іншых. Вырастаюць не толькі асобныя дамы, але і цэлыя кварталы. НА ЗДЫМКУ № 5 вы бачыце адзін з такіх кварталаў у раёне Геленава. Гэта новая вуліца носіць імя Ф. Г. Маркава — Героя Савецкага Саюза, ураджэнца Маладзечаншчыны.

Адна з цэнтральных магістралей горада носіць назву Рэвалюцыйная. На ёй шматпавярховыя жыллыя дамы, кінатэатры, паштамт, магазіны, сярод якіх асабліва вылучаецца светлы і лёгкі будынак універмага. На ЗДЫМКУ № 3 вы бачыце новы кінатэатр «Радзіма».

А назву сваю Рэвалюцыйная вуліца атрымала з-за невялікага будынка ў пачатку вуліцы. Тут увосень 1917 года адбылося паслядзённае першае Маладзечанскае Савета рабочых і сялянскіх дэпутатаў. Іменна тыя суровыя і бурныя рэвалюцыйныя дні вызначылі сённяшняю маладосць і росквіт горада.

Адной з першых ад'язджала на Радзіму Вера Дрыга (чацвёртая злева ў верхнім радзе). Праводзіць яе прыйшлі сябры — рускія эмігранты ў Буэнас-Айрэсе. Першая злева ў ніжнім радзе — Сабіна Сівай.

У ЧАЛАВЕЦТВА СВЕТЛЫ ЛЁС

Трафім Сямёнавіч Каленка вярнуўся з Аргенціны ў 1956 годзе, але ў Маладзечна прыехаў зусім нядаўна — усяго месяц таму назад. Трафім Сямёнавіч — спецыяліст па пласцінай мэблі. Раней ён працаваў ў Данбасе плотнікам, а зараз уладкаваўся на Маладзечанскі мэблевы камбінат.

Нарадзіўся Каленка на Брэстчыне, у вёсцы Вялікі Лес Камянецкага раёна. Трафім Каленка — не стары яшчэ чалавек. Ён нарадзіўся ў 1905 годзе. Але ў памяці яго добра захаваліся падзеі рэвалюцыі і грамадзянскай вайны, бо ён сам тады чатырнаццацігадовым хлопчыкам добраахвотна змагаўся ў Чырвонай Арміі.

— З той пары ўсё мае жыццё прысвечана справе Кастрычніка, справе вызвалення рабочага класа ад ланцугоў імперыялізму, — гаворыць Трафім Сямёнавіч.

Не раз арыштоўвала камсамольца польская дэфензіва за ўдзел у барацьбе за свабоду свайго народа. А потым, ратуючыся ад немінучага пакарання, Каленка з сям'ёй эмігрыраваў у Аргенціну.

У Буэнас-Айрэсе Трафім Сямёнавіч быў адным з заснавальнікаў клуба Максіма Горкага, сваімі рукамі будаваў для яго памяшканне. Беражліва захоўвае ён членскія білеты клубаў Якуба Коласа, Максіма Горкага, Мікалая Астроўскага, Беларускага камітэта дапамогі Радзіме, які дзейнічаў у гады другой сусветнай вайны. На вокладцы гэтага апошняга білета — дзве рукі, якія здалёк цягнуцца адна да адной, а на першай старонцы намалювана жанчына, якая ў распачы сядзіць на камні сярод зруйнаваных сяліб — вобраз спаленай вайной Бацькаўшчыны.

— Мы, чым толькі маглі, дапамагалі тады Радзіме, — успамінае Каленка. — Уздым патрыятызму быў надзвычайны. Адавалі апошняе, агітавалі сваіх суседзяў: палякаў, італьянцаў. І ўсе мы не сумняваліся ў перамозе Савецкага Саюза. Памятаю, якраз у час вайны я сядзеў у турме за ўдзел у забастоўцы. Сярод іншых палітычных вязняў быў у нашай камеры адзін цудоўны чалавек — Іспанскі эмігрант, антыфашыст, адзін з камандзіраў грамадзянскай вайны ў Іспаніі камандант Карла. Ён ведаў многа моў, цудоўна спяваў рускія песні, заўсёды быў бадзёры і вясёлы і наогул быў душой зняволеных. Вось аднойчы мы сабраліся вакол яго, а ён нас пытае: «Што кожны з вас думае аб будучыні? Аб сваёй уласнай, аб лёсе чалавецтва?» Розныя людзі адказвалі па-рознаму, а я сказаў: «Гэта вайна — апошняя спроба капіталізму захапіць увесь свет у свае рукі. Я ўпэўнены, што больш сусветных войнаў не будзе, а ідэя камунізма будучы заваўваць сабе ўсё больш і больш прыхільнікаў. У чалавецтва светлы лёс». І большасць вязняў згадзілася са мною.

А для сябе асабіста я ўсё вырашыў яшчэ ў верасні 1939 года. І пры першай жа магчымасці вярнуўся ў Савецкі Саюз — на Радзіму Кастрычніка.

Праз вашу газету я хачу перадаць прывітанне майей сям'і ў Аргенціне — жонцы Агафі, дзецям Пятру, Веры, Любе, Анне. Віншую са святам, жадаю шчасця, мае дарагія!

АКРЫЛЕНЫ ВЫСАКАРОДНЫМІ І ДЭАЛАМІ

(Пачатак на 2-й стар.)

нізму і раскрыццю героіні народна спрыялі «Канстанцін Заслонаў» Аркадзя Маўзона і «Брэсцкая крэпасць» Кастуся Губарэвіча, драматычныя творы Пятра Глебкі, Алеся Кучара, Івана Мележа, Івана Козела, Яўгена Рамановіча.

Сцэнічныя творы на п'есах Андрэя Макаёнка («Выбачайце, калі ласка», «Лявоніха на арбіце»), Івана Шамякіна («Не верце цышні», «Выгнанне блудніцы»), П. Васілеўскага («Любоў, Надзея, Вера») раскрываюць маральна-этычныя асновы нашага грамадства.

На сцэне тэатра оперы і балета былі пастаўлены оперы Яўгена Цікоцкага «Міхась Падгорны» і «Дзяўчына з Палесся», Анатоля Багатырова «У пушчах Палесся», «Надзея Дурава», Аляксея Туранкова «Кветка шчасця» і «Яснае світанне», Рыгора Пукста «Марышка», Дамітрыя Лукаса «Кастусь Каліноўскі», балеты Міхася Крошнера «Салавей», Васіля Залатарова «Князь-возера», Генрыха Вагнера «Падстаўная нявеста», П'сьменнікі Эдзі Агняцет, Аляс Бачыла, Пятрусь Броўка, Міхась Клімковіч, Яўген Рамановіч напісалі паэтычныя лібрэта да гэтых твораў, у якіх услаўляецца героіка беларускага народа, яго свабодалюбоўства, працавітасць, высакароднасць.

З асаблівай прыхільнасцю сустрэлі глядачы оперу Ю. Семянякі «Калочая рука» (лібрэта Алеся Бачылы) і балет Я. Глебава «Мара» (лібрэта Я. Рамановіча).

На беларускай музычнай сцэне ў гэтых творах раскрыліся прывабныя рысы новага чалавека нашых дзён, яго дапытлівая думка, глыбокія пачуцці.

Беларускі тэатр ніколі не хварэў на нацыянальную абмежаванасць, не замыкаўся толькі ў рамкі ўласнай драматургіі, оперна-балетных твораў.

Мужныя рысы савецкага чалавека-змагара за ўсенароднае шчасце і будаўніка новага жыцця мы знаходзім і ў такіх спектаклях, як «Браньпоезд 14-69» Усевалада Іванова (тэатр імя Янкі Купалы), «Любоў Яравая» Канстанціна Транёва і «Разлом» Барыса Лаўранёва (тэатр імя Якуба Коласа), «Аптымістычная трагедыя» Усевалада Вішнеўскага (Рэспубліканскі рускі тэатр імя М. Горкага), «Платон Крэчат» А. Карнейчука (тэатр імя Янкі Купалы) і ў іншых творах рускай і украінскай савецкай драматургіі.

Руская і замежная класіка заўсёды займала і займае пачэснае месца ў рэпертуары тэатраў рэспублікі. На нашай опернай сцэне з выключным поспехам ідуць оперы і балеты Чайкоўскага, оперы Рымскага-Корсакава і Вердзі, Мусаргскага і Пучыні, Барадзіна і Манюшкі.

Вялікае месца ў рэпертуарах тэатраў займае драматургія А. Астроўскага, А. Чэхава, Л. Талстога, М. Горкага, Шэкспіра, Мальера.

Класічныя спектаклі нашых тэатраў таксама атрымалі прызнанне савецкіх і замежных глядачоў.

Беларускі народ ганарыцца многімі выдатнымі майстрамі нацыянальнай сцэны. У сям'і народных артыстаў Савецкага Саюза дастойнае месца займаюць вядомыя мастакі: Барыс Платонаў, Аляксандр Ільінскі, Глеб Глебаў, Уладзімір Уладзімірскі, Ларыса Александровіч, Лідзія Ржэцкая.

Высокім творчым натхненнем, глыбокім пранікненнем ва ўнутраны свет героя вызначаюцца многія вобразы, якія знайшлі другое жыццё дзякуючы філіграннаму майстэрству беларускіх артыстаў.

Выдатны талент Б. Платонава, вастрыня яго і эмацыянальная шчырасць з асаблівай глыбінёй раскрыліся ў вобразе Канстанціна Заслонава («Канстанцін Заслонаў» А. Маўзона, рэжысёр К. Саннікаў), Эзоп («Ліса і вінаград», рэжысёр Б. Эрын), а сатырычны тэмперамент — у ролі Адольфа Быкоўскага («Паўлінка», Янкі Купалы, рэжысёр Л. Літвінаў).

Інтэлектуальна-псіхалагічныя партрэты герояў Б. Платонава заўсёды дасканалыя, завершаныя, паўнакроўныя, яны намаляваны з выключнай шчырасцю і душэўнасцю, сакавітым, цёплым фарбамі.

Шматгранны талент П. Малчанова знайшоў сваё яркае праяўленне ў вобразе сардэчнага і чулага, надзвычай чалавечнага маёра Караневіча («Праба агнём»), смелага і гарэзлівага партызана Дарвідошкі («У пушчах Палесся»), хітрага белавардзейца паручніка Яравога («Любоў Яравая»), Фёдара ў «Нашэсці» Леаніда Леанова.

П. Малчанаву належыць выдатнае вырашэнне класічных вобразаў Гамлета, Пярчыхіна

(«Мяшчане» М. Горкага), Пратасова («Жывы труп» Л. Талстога). Гэта артыст глыбокай і дапытливай філасофскай думкі, магутнага рэвалюцыйнага тэмпераменту, вялікага эмацыянальнага нападу. Сталыя гады свайго творчага жыцця ён аддаў вобразу светлага генія чалавецтва — Уладзіміра Ільіча Леніна.

Такой жа яркай і самабытнай індывідуальнасцю з'яўляецца Г. Глебаў — выдатны майстар камедыяных характараў, сатырычных партрэтаў. У гэтым плане артыст дасягнуў бездакорнай дасканаласці. Аднак шырокі творчы дыяпазон артыста змяшчае не толькі камедыяныя вобразы (прыгадаем яго Тулягу ў спектаклі «Хто смяецца апошні» або востра гратэскавы партрэт Трахіма Сініцы ў «Прымаках»). З выключным майстэрскім пранікненнем артыст малюе жудасны партрэт «скупого рыцара» Гарпагона («Скупы» Мальера), злавесную фігуру «ваўка ў авечай скуру» Харкевіча («Пагібель воўка»). Ён таксама знаходзіць цёплыя душэўныя інтанацыі для шчодрара сэрцам і чыстага сумленнем чыгуначніка Кроплі («Канстанцін Заслонаў») і іншых вобразаў савецкіх людзей.

Багатая мастацкая біяграфія і Ул. Уладзімірскага.

Яму належыць класічны характар батрака Леапольда Гушкі («Бацькаўшчына» Кузьмы Чорнага), які пасля доўгіх пакутлівых пошукаў шчасця знайшоў яго ў святле ленінскіх ідэй, у агульнанароднай барацьбе за перамогу большавіцкай праўды.

Рысы савецкага характару раскрыты таленавітым артыстам у вобразе партызана Данілы Дрыля («Партызаны»), камісара Ермашова («Брэсцкая крэпасць») і іншых вобразе сучаснікаў.

З ваяўнічасцю сапраўднага мастака-гуманіста выкрывае Ул. Уладзімірскі зварынае аблічча фашысцкага вылюдка Кубэ («Гэта было ў Мінску» Алеся Кучара).

Выдатным нацыянальным артыстам шырокага творчага дыхання і багатай інтэлектуальнай культуры з'яўляецца А. Ільінскі. Хто не ведае яго знаходлівага і дасціпнага, энергічнага і жвавага Несцерку? («Несцерка» Віталія Вольскага). Як паэтычна гучыць у вуснах артыста роднае беларускае слова. Колькі ў ім гукавой разнастайнасці, жывых народных інтанацый, эмацыянальнай шчырасці.

Вялікі творчы шлях артыста, многа радасных і светлых хвілін падарыў ён глядачам. Галерэя вобразаў, з якімі пазнаёміў нас Ільінскі, бясконца вялікая. Тут і мужныя дзед Талаш з «Дрыгвы» Якуба Коласа, і трэніўскі рэвалюцыйны рамантык матрос Швандзя («Любоў Яравая»), і правінцыяльны акцёр-недарэка Аркашка («Лес» Астроўскага) і Барон (На дне»), і спрытны Фігаро, і шмат іншых.

Любоўю народа карыстаюцца народныя і заслужаныя артысты БССР, рэжысёры і дэкаратары, маладыя выхаванцы савецкіх тэатральных навучальных устаноў, артысты народных тэатраў.

Ім у наш час адкрыта шырокая дарога да натхнёнай творчасці, да росквіту іх талентаў.

Савецкая Канстытуцыя, разгорнутае будаўніцтва камунізма ў нашай краіне ствараюць усё ўмовы для плённага развіцця народнага мастацтва.

Міхась МІХАЙЛАУ.

СЭРЦА РАДУЕЦЦА

Я не люблю, калі мяне называюць старым. Ці так ужо гэта многа — шэсць дзесяткаў год? Але вось думаю, як змянілася за гэтыя гады жыццё маіх аднавяскоўцаў, дык выходзіць, што і нямала я пражыў.

Гэта ж пры маёй памяці яшчэ было — час па сонцу, таму што гадзіннікаў у вёсцы раз, два і ўсё. Раніцай гаспадыні раз-пораз выскокваюць на ганак паглядзець, у каго першага з трубы дым з'явіцца. Запалкі дарагія, вось і цягалі вугалькі на распальванне адзін у аднаго па чарзе. Беднасць.

Пасля Саветы прыйшлі. Пачалі мы, сяляне, па новых законах жыццё сваё будаваць, па калгасных. Дзіўна было, нязвычайна. А разгледзеліся — зразумелі, якая светлая далячынь перад намі адкрылася. Загулі машыны на прасторных палях, заатэхнікі, аграномы, што спецыяльныя інстытуты скончылі, нам гаспадарыць дапамагаюць. Ніколі такіх ураджаяў не давалі нашы землі, як цяпер.

Абжыліся, пабагацелі. Зайдзі ў хату да любога калгасніка: мэбля гарадская, радыё, электрасвятло. Дзеці над кніжкам і сядзяць — вучацца, нястача не гоніць у падпаскі ды ў нянькі. Людзей ад газет, ад часопісаў не адарвеш.

Змяніліся, папрыгажэлі вёскі калгаса «Чырвоная звязда». А колькі праяўляецца клопатаў аб людзях! І сам дэпутат сельскага Савета, ведаю, як сур'ёзна на сесіях пытанні гэтыя ставяцца. У нашым калгасе тры клубы, пяць школ, пяць магазінаў. Ёсць хлебапакарня, бальніца, аптэка, камбінат бытавога абслугоўвання.

А калі паглядзець, якое жыццё намячаецца Праграмай нашай партыі на будучае? Сэрца радуецца! Што ўсё так і будзе, як сказана ў Праграме, не сумняваемся — ніколі яшчэ камуністы не кідалі слоў на вецер.

Вось чаму я і гавару: не люблю, калі мяне называюць старым, хоць мне ўжо за шосты дзесяткаў пераваліла. Хачу яшчэ сама меней гадоў дваццаць пражыць, каб убачыць камунізм уласнымі вачыма, і не проста скажушы рукі чакаць буду. Пакуль ёсць сілы, сам у будаўніцтва гэтага цудоўнага жыцця ўдзел прыму.

Р. БЕЦЬ,
дэпутат Хотаўскага сельсавета
Івянецкага раёна.

Як і ўсе маці, я не хачу вайны

Калісьці ў мяне быў муж, мы мелі дваіх дзяцей і чакалі трэцяга. Але пачалася другая сусветная вайна. Мой муж пайшоў абараняць Радзіму ад гітлераўскіх захопнікаў, а я з дзецімі была эвакуіравана на Усход.

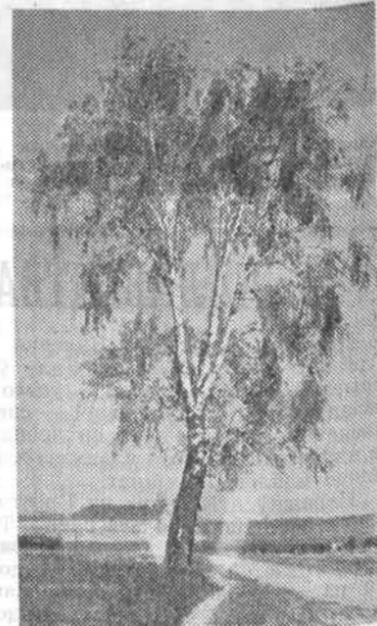
Па дарозе ў мяне нарадзілася трэцяе дзіця. За Масквой, у горадзе Іванаве, мы спыніліся. Там і пражылі ўсю вайну. У кастрычніку 1942 года я даведалася, што мой муж загінуў. Мяне ахапіла роспач. Але ў гэтую цяжкую хвіліну дапамаглі нашы савецкія людзі.

Пасля заканчэння вайны мы зноў вярнуліся ў Сіроцінскі раён, што на Віцебшчыне. Нам пабудавалі добры дом. Я атрымлівала грашовую дапамогу ад дзяржавы. Дзеці вучыліся.

Зараз яны ўсе дарослыя. Старэйшы сын Нілз закончыў ваеннае вучылішча і служыць афіцэрам у Савецкай Арміі, дачка Алена атрымала вышэйшую адукацыю ў Ленінградскім універсітэце і працу загадчыцай навучальнай часткі ў адной са школ горада Махач-Кала, а самы малодшы — Юрый яшчэ вучыцца ў гэтым жа Ленінградскім універсітэце. У хуткім часе ён будзе інжынерам.

Зараз я — пенсіянерка. Як і ўсе, я не хачу, каб зноў ллалася кроў і паўтарыліся жахі мінулай вайны. Я жадаю міру ва ўсім свеце.

Марыя КАРОТКІНА,
г. п. Шуміліна,
Віцебская вобласць.

Восень. Фотаэцюд.

ВЯСКОВЫЯ НАПЕВЫ

Незнаёмая вёска...
І ўсё ж такі вельмі знаёма.
Мо' па рысах, што змалку
У сэрца ўвабраў назаўжды:
І гамонка гучнай,
І ціхай вясёльнай стомай,
І па тым, як запахне
Цыбуляй падсмажанай дым.
Не заходзячы ў хату,
Ты ведаеш добра наперад,
Як цябе тут прывецаць
І шчыра запрасяць к сталу.
Твайму кожнаму слову

Тут шчыра заўсёды павераць.
Па ўсёй вёсцы затым
Разнясуць аб табе пахвалу.
Правядуць, нібы госьця,
Пакажуць сцяжынку на грэблю
І раскажуць, як выйці
Прасцей і найлепш да шашы.
І хоць ведаеш добра,
Што дзякуй ім твой не
патрэбны,
Скажаш дзякуй вялікае
Ім ад сыноўняй душы.
Генадзь КЛЯУКО.

Радыеперадачы

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ
Слухайце штодзённа нашы радыеперадачы па сярэднееўрапейскаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;
на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.
Па нядзелях: на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;
на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ
Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэдне-еўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы ра-

дыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19.30 да 20.30 на хвалі: 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ
Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалі: 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, праспект імя Сталіна, 77.
Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў (for Brlefe): Minsk, Post schliessfach № 14.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Сцэны з балета Я. Глебава «Мара».

